

FOGALMAK	MAGYARÁZAT
Elhelyezési tárgyalás	Miután ideiglenes hatállyal elhelyeztek vagy nevelésbe vettek és elhelyeztek egy ideiglenes gondozási helyen, elindul egy felülvizsgálati eljárás. Előfordul az is, hogy amíg a nevelésbe vételi eljárás zajlik, Te a családban maradhatsz. Az eljárás során nagyon sok minden történik, a gyámhivatal javaslatokat kér be, illetve felkéri a szakszolgálatot, hogy végezzék el a szükséges vizsgálatokat és tegyék meg javaslatukat arra, hova, milyen gondozási helyre helyezzen el Téged a gyámhatóság, mennyi ideig szükséges ott maradnod, mi mindennek kell történnie Veled és a családdal ezen idő alatt, hogyan tarthatsz kapcsolatot a szüleiddel, testvéreiddel, nagyszüleiddel ezen időszak alatt, ki lesz a gyermekvédelmi gyámod. Ezeket a tervek elhelyezési javaslatnak és egyéni elhelyezési tervnek hívják. Amikor ezeket kézhez kapja a gyámhivatal, akkor hívja össze az elhelyezési tárgyalást, ahová mindenkit meghív, aki valamilyen módon érintett az ügyedben. A gyámhivatal itt ismerteti a szakszolgálat javaslatát, amiről mindenki elmondhatja a véleményét. A gyermekjogi képviselő feladata, hogy segítsen Neked megérteni mindezeket és segítsen megfogalmazni Neked a kérdéseidet. A kellő érettséggel rendelkező gyermekek is részt vesznek a tárgyaláson, indokolt esetben viszont a gyámhivatal külön is meghallgathat téged. Az itt elhangzottakról jegyzőkönyv készül.
Engedély nélküli eltávozás	Ha időben nem térsz vissza a gondozási helyedre, és azt nem is jelzed a nevelődnek/nevelőszülőnek, vagy ha engedély nélkül mész el a gondozási helyedről az engedély nélküli eltávozás. Ilyenkor a gyermekotthon vagy a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a gyermekvédelmi gyámodat. Ha még nem múltál el 14 éves, vagy betegséged, állapotod miatt ez indokolt, akkor a gyámod haladéktalanul, egyéb esetben 24 órán belül megkeresi a rendőrséget a felkutatásod érdekében.
Felülvizsgálati tárgyalás	A gyámhivatalban az ideiglenes hatályú elhelyezésed és/vagy a nevelésbe vételeid követően, bizonyos időközönként újra tárgyalják az ügyedet. A gyámhivatali ügyintéző előtt megbeszéljük a meghívottak (szülők, gyerek, gyermekvédelmi gyám, gondozást biztosító nevelőszülő, vagy lakásotthon képviselői, gyermekjóléti munkatárs), hogy van-e lehetőség hazakerülni, hogyan illeszkedtél be a gondozási helyedre, van-e kapcsolattartás stb. Fontos, hogy itt is elmondhatod saját véleményedet, meglátásodat, tapasztalataidat.
Fiatal felnőtt	Fiatal felnőtt az a nagykorú személy (18. életévét betöltötte vagy házasságkötését engedélyezte a gyámhivatal 16. életév betöltését követően), aki a 24. életévét nem töltötte be.
Gondozási hely	A gyermekvédelmi szakellátásban nevelőszülő vagy gyermekotthon, lakásotthon lehet a kijelölt gondozási helyed. Amíg nem kerülhetsz haza, addig ezen a helyen élsz, itt gondoskodnak rólad, a szükségleteidről.
Gyámhatóság	A települési önkormányzat jegyzője jogszabályban meghatározott esetekben nyilatkozatokat vesz fel, megállapítja ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.
Gyámhivatal	Az a hatóság, amelyik dönt a családból történő kiemelésedről és visszakerülésedről, elhelyezi a gyermeket ideiglenes hatállyal a különélő másik szülőnél, más hozzátartozónál, nevelőszülőnél, gyermekotthonban. A gyámhivatal határozatot hoz, amelyben szerepel, hogy hol laksz majd, ki lesz a gyámod, hogyan és mikor tarthatsz kapcsolatot a családdal.

Gyermek	<p>A jogszabályok értelmében a születésedet követően, 18. életéved betöltéséig kiskorú, vagyis gyermek vagy.</p> <p>Kivételt jelent ez alól, ha 16. életéved betöltését követően, gyámhatósági engedéllyel, a megfelelő feltételek fennállása esetén házasságot kötsz. Ebben az esetben a kiskorú, vagyis a gyermek, nagykorúvá válik a házasságkötéssel.</p>
Gyermekjogi képviselő	<p>A gyermekjogi képviselő a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekek jogainak védelmét látja el. Segítséget nyújt a jogaid megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességeid megismerésében és teljesítésében. Segít neked panaszod megfogalmazásában, és kezdeményezheti annak kivizsgálását pl.: intézményvezetőnél, fenntartónál, hatóságoknál. Közreműködik, hogy szükségletednek megfelelő ellátást és gondozást kapjál, rendszeresen kapcsolatot tarthassál a szüleiddel, testvéreiddel.</p>
Gyermekotthon/ lakásotthon	<p>Megszakítás nélkül, állandóan működő gyermekintézmény. A gyermekotthon nagyobb létszámú intézmény, a lakásotthon kisebb. Ideiglenes hatályú elhelyezésed vagy nevelésbe vétele elrendelése esetén kerülhetsz ilyen típusú intézménybe.</p>
Gyermekvédelmi gyám	<p>Ha nevelésbe vesznek, ő lesz a törvényes képviselőd, ő jár el a hivatalos ügyekben, például amikor személyi igazolványt kell készíteni Neked, vagy be kell jelenteni a lakcímedet. Ő adhat hozzájárulást a különböző egészségügyi beavatkozásokhoz. (Neki ez a munkája, a megyei területi gyermekvédelmi szakszolgálat alkalmazottja. A munkáját szakmailag a gyámhivatal irányítja.) Ha vita van közted és a gyámod között, a gyámhivatal dönt. Bizonyos személyes kapcsolataidat- pl. baráti kapcsolat- az ő engedélyével ápolhatod. (Elfordulhat olyan is, amikor bizonyos gyámi teendőket a nevelőszülő láthat el, együttműködve a gyermekvédelmi gyámmal, ezt hívják osztott gyámságnak.)</p>
Ideiglenes hatályú elhelyezés (IH) (ID)	<p>Ha felügyelet nélkül maradsz, vagy súlyosan veszélyeztetnek otthon vagy önmagadat súlyosan veszélyeztetted és azonnali elhelyezésed szükséges, akkor a gyámhatóság valamint a rendőrség, ügyészség, bíróság dönthet a családból való kiemelésedről. Ez jelentheti azt, hogy a másik, különélő szülőnél helyeznek el, vagy nagyszülőhöz, rokonhoz visznek, de ha ez nem megoldható, akkor gyermekotthonba vagy nevelőszülőkhöz kerülsz.</p>
Kapcsolattartás joga	<p>Jelenleg nem tudsz a családdal élni, de fontos, hogy a szüleiddel, testvéreiddel, nagyszüleiddel kapcsolatot tarts. Ez számodra biztosított jog, a szüleid számára pedig kötelezettség. A kapcsolattartásról a gyámhivatal dönt, de a gyermekvédelmi gyámodat is feljogosíthatja arra, hogy engedélyezzen számodra kapcsolattartást. A személyes találkozásokon kívül telefonon, levélben is tarthatod a kapcsolatot a családdal. Hívhatod Te is a szüleidet, és ők is kereshetnek Téged. Ennek ideje persze nem lehet korlátlan, a gyermekotthonokban a házirend szabályozza ezt.</p> <p><i>(A kapcsolattartásnak 2 formája van: a folyamatos és az időszakos kapcsolattartás. A folyamatos kapcsolattartás azt jelenti, hogy meghatározott időszakonként találkozol a családdal. Ez történhet a gyermekotthonban, nevelőszülőnél, kapcsolattartásra kijelölt helyen, de az is lehet, hogy hazamehetsz a saját otthonodba. Ebben a kérdésben a gyámhivatal dönt, amit mindenkinek be kell tartania. Időszakos kapcsolattartásnak azt nevezzük, amikor az iskolai szünetekben, ünnepekkor (karácsony, húsvét, pünkösd) elmehetsz a családdhoz, ilyenkor akár több napig is együtt lehetsz velük.)</i></p>
Kimenő	<p>A kimenő az az időszak, amikor, ha 14 éves elmúltál, egyedül, felnőtt felügyelete nélkül is elmehetsz a gondozási helyedről pár óra időtartamra (házirend szerint). Ez alatt az idő alatt lehetőséged van találkozni az ismerőseiddel, elmehetsz moziba, vásárolni, sportolni stb. Fontos, hogy ebben az időszakban is tartózkodnod kell minden olyan cselekménytől, helyzettől, amely veszélybe sodorhat Téged. A megállapodott időben vissza kell térned a gondozási helyedre.</p>

Nevelésbe vétel (NV)	<p>A nevelésbe vételekre akkor kerülhet sor, ha a családban a megfelelő gondozásod, nevelésed annak ellenére nem biztosítható, hogy ehhez minden segítséget megkaptak a szüleid.</p> <p>Ha a gyámhivatal a nevelésbe vételedekről dönt, azt jelenti, hogy a problémák megszűnéséig gyermekotthonba, lakásotthonba, vagy nevelőszülőhöz kerülsz, életkorodat és szükségleteidet figyelembe véve, a számodra legmegfelelőbb gondozási helyre. A szüleid helyett gyermekvédelmi gyám látja el a törvényes képviselődet, ő dönt a téged érintő fontosabb kérdésekről, a te érdekeidet szem előtt tartva. A nevelésbe vétel ideje alatt a veled és a családdal kapcsolatban álló szakembereknek a legfontosabb feladata, hogy mindent megtegyenek annak érdekében, hogy minél előbb visszakerülhess a családba. Neked és szüleidnek szorosan együtt kell működni a cél érdekében.</p>
Nevelőszülő	<p>A családból kiemelt gyermekek teljeskörű ellátását végzi a saját otthonában. Ezt a hivatást a megfelelő engedélyekkel lehet ellátni, amit rendszeresen ellenőriznek. A nevelőszülő elősegíti, hogy a nála nevelkedő gyermek megfelelően fejlődjön, mihamarabb visszakerülhessen a vérszerinti családjához, vagy örökbefogadó szülőkhöz. Ha ez nem lehetséges, akkor felkészíti a nála nevelkedő gyermeket az önálló életre.</p>
Otthonteremtési támogatás	<p>Erre a támogatásra akkor vagy jogosult, ha nevelésbe vételre nagykorúságoddal szűnt meg, ezt megelőzően legalább 3 évet töltöttél folyamatosan a szakellátásban és jelentős vagyonnal nem rendelkezel. A támogatás Magyarország területén használható fel, vásárolhatsz belőle telket, házat, költheted felújításra, de fordíthatod bérleti díjra, vagy szociális intézményi férőhely megváltására is. A támogatás 30 éves korig kérhető.</p>
Örökbefogadás, örökbefogadó szülő	<p>Az örökbefogadás azt jelenti, hogy családban nőhetnek fel azok a gyerekek, a gyámhatóság döntése alapján, akik saját, vér szerinti családjukban már nem nevelkedhetnek. Az örökbefogadás egy életre szól. Az erre alkalmas örökbefogadó szülők által örökbefogadott gyermek a gyámhivatal döntése alapján az örökbefogadó család teljes jogú tagjává válik, minden olyan jog megilleti, ami a vérszerinti gyermeket.</p>
Panaszjog	<p>Minden jogsértő eseményt, cselekményt, állapotot lehet és szükséges jelezni a megfelelő helyen, személyeknél. Akikhez bátran fordulhatsz: gyermekvédelmi gyám, érdekképviselői fórum, gyámhivatal, gyermekjogi képviselő, ombudsman.</p>
Teljes körű ellátás	<p>Életkorának, egészségügyi állapotának és szükségleteinek megfelelő ellátást kell, hogy kapj, akkor is ha, nevelőszülőnél vagy gyermek/lakásotthonban élsz. A teljes körű ellátás megfelelő lakhatást, napi ötszöri étkezést, egészségügyi ellátást, időjárásnak és élethelyzetnek megfelelő ruházatot, a tisztálkodáshoz, oktatáshoz szükséges felszerelést és a zsebpénz biztosítását jelenti. Ellátásod része a megfelelő szabadidős programok biztosítása, de szabad levegőn tartózkodásod is.</p>
Tervezési megbeszélés	<p>A tervezési megbeszélésen szakemberek ülnek össze a területileg illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatnál, hogy minden szakellátásban lévő és/vagy oda bekerülő gyermek számára a legjobb elhelyezést biztosíthassák, a gyermek az életkorának, szükségleteinek, egészségi állapotának megfelelő gondozási helyre kerülhessen.</p>
Törvényes képviselő	<p>A törvényes képviselőd az a személy, aki a jogszabály alapján, vagy határozat alapján a téged érintő legfontosabb kérdésekről dönt, ügyeidben eljár. (Mindezt a Te legjobb érdekedet figyelembe véve, és a véleményedet meghallgatva teszi.) Ez a személy általában a szülő, de a hatóság a törvényes képviselőt ellátására más személyt is kijelölhet. Nevelésbe vétel esetén a törvényes képviselőt a gyermekvédelmi gyám látja el.</p>

<p>Utógondozott</p>	<p>Utógondozás a nevelésbe vétel megszűnését, megszüntetését követő segítő folyamat.</p> <p>Amennyiben gyermekként hazakerülhetsz, családba való visszaileszkedésedet segítik elő a szakemberek (család- és gyermekjóléti központból).</p> <p>Amennyiben nevelésbe vételed a nagykorúvá válásoddal szűnik meg, fiatal felnőttként az önálló élet megkezdéséhez szükséges személyre szóló tanácsadásra és a társadalomba való beilleszkedéshez történő segítségnyújtásra vagy jogosult.</p> <p>Jó, ha tudod, hogy ha otthoneremtési támogatás iránti kérelmet nyújtasz be, a gyámhivatal elrendeli az utógondozást, mely ebben az esetben a támogatás igénylésének, felhasználásának és elszámolásának időtartamára terjed ki.</p>
<p>Utógondozotti ellátott</p>	<p>Amennyiben nevelésbe vételed nagykorúságoddal szűnt meg és még tanulsz, vagy nem tudod önmagad egyelőre fenntartani, esetleg szociális intézményi elhelyezésre vársz, utógondozói ellátásban részesülhetsz, melyben gyermekvédelmi gyámod segít még a nagykorúságod előtt. Utógondozói ellátottként a befogadó intézménnyel (ez lehet nevelőszülő, utógondozói otthon vagy külső férőhely) kötött megállapodás alapján szükség szerinti ellátásban részesülsz.</p>
<p>Védelembe vétel (VV)</p>	<p>Ha a családban a testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésed veszélyeztetettségét nem akarja/nem tudja megoldani a szülő, akkor a gyámhatóság a védelembe vételed rendelheti el. Ilyenkor a családot körében maradhatsz, de a szakemberek (gyámhatóság, esetmenedzser, családgyógyozó) által előírt gondozási-nevelési tervben foglaltakat a szüleidnek be kell tartania. A cél a helytelen életvezetés megszüntetése, a szüleid megsegítése annak érdekében, hogy továbbra is ők gondoskodhassanak rólad.</p>
<p>Veszélyeztetés</p>	<p>Veszélyeztetés az, ami árt a gyermek testi, lelki, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének. Ez lehet bántalmazás vagy elhanyagolás, ami miatt az életed vagy a fejlődésed veszélybe került.</p>
<p>Zsebpénz</p>	<p>Ha 3. életévedet betöltötted minden hónapban zsebpénzre vagy jogosult. A zsebpénzed felhasználásáról Te döntesz, de a felhasználáshoz kérhetsz segítséget a gondozóidtól. A zsebpénzed összege 10. és 14. életéved betöltését követően emelkedik. Összege meghatározott. Ha engedély nélkül elhagyod a gondozási helyed, ennek időtartamára nem jár zsebpénz. Zsebpénzedet hasznos dolgokra költsd!</p>